

ERDÉLYI NAPILAP

3. Let

Taxa postală plătită
preșterii Dr. Gen.

T. „Otthon” Irók és Hírlapírók köre
HUNGARIA, VII., Erzsébet körút 9—11
BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
IV. évfolyam, 255 (1123) sz. * Szombat, 1935 november 30

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Kétszázötven szótöbbséggel bizalmat szavazott a francia képviselőház a Laval-kormányra

A radikálispart megosztott a szavazásban. — Jövő héten kezdődik a fegyveres szervezetek vitája

Párizsból jelentik: Ötónapos szünet után csütörtökön délután összeült a francia kamara. Az ülés elején nemcsak a francia, de más államok politikai közvéleménye is nagy érdeklődéssel tekintett, mert ezen kellett eldölnie, hogy helyén marad-e a Laval-kormány, vagy távozik.

A parlament épületét sűrű rendőrkordon vette körül. Az ülést 3 órakor nyitotta meg Bouisson elnök. Bejelentette, hogy erre az ülésre hatvanegy interpellációt jelentettek be.

Laval azonnal szólásra emelkedett. Javasolta, hogy elsőnek a kormány pénzügyi politikájára és a kibocsátott szükségrendeletekre vonatkozó interpellációkat vegyék elő. Aztán csak a pénzügyi kérdések megvitatása után térjenek át a fegyveres szervezetek és a költségvetés kérdésének megvitatására. A kormány nem hátrál meg. — mondotta Laval. — mert a jelen körülmények között úgy bel- és külpolitikai, mint pénzügyi téren csorbitatlan tekintélyre van szüksége.

Nem mehet bele a kormány abba se, hogy csak feltételes és bizonyos időre korlátozott bizalmat kapjon.

relveti tehát a bizalmi kérdést.

Néhány felszólalás után szavazásra került sor, s a kamara 435 szavazattal 225 ellenében bizalmat szavazott a Laval-kormányra. A kormány mellett szavazott az egész jobboldal és a közép, ellene a baloldal. Herriot radikális pártján megosztottak a szavazatok és sokan a radikális képviselők közül tartózkodtak a szavazástól. A bizalmi szavazat után megkezdtek a pénzügyi interpellációk vitáját, melyet előreláthatóan pénteken este befejeznek. Ezután

kétnapos szünet következik, majd áttérnek a legégetőbb belpolitikai kérdésnek, a fegyveres szervezetek ügyének vitájára.

A legközelebbi tizenegy nap meglepetést hozhat.

Párizsból jelentik: A Laval-kormány csütörtöki kamarai sikerét különféleképpen itélik meg. Kormánykörökben azt hiszik, hogy a kormány léte a legközelebbi hónapokra biztosítva van. Az ellenzék előtt Laval veszített tekintélyéből, mert a kormány napirendi indítványára

a radikálisok azzal a fenntartással adták le szavazatukat, hogy az nem jelenti a kormány politikájának helyeslését.

Ezekben a körökben azt mondják, hogy Laval ügyesen kihasználta a radikálisoknak a kormányválságtól való féltelmét és élettartamát meghosszabbította ugyan, de a legközelebbi tizenegy nap már meglepetést hozhat.

Politikai körökben ma a hangulatot ez a mondat jellemzi: Fő, hogy él a kormány.

A bizalmi szavazat hírére Párizs megkönnyebbülten lélegzett fel.

A kormány bukása ugyanis azzal a veszéllyel járhatott volna, hogy a baloldali néparcvonal és a jobboldali szövetség között összecsapásra kerül sor.

Kivándorol az arany.

Párizsból jelentik: A francia nemzeti bank aranyállománya 1364 millió frank csökkenést mutat. Az aranyfedezet 69 milliárdos mélypontra zuhant. Az elmúlt héten másfél milliárd arany vándorolt ki az országból.

Az erdélyi jogcím

(S. I.) A régi román bankok népi és nemzeti jelentőségét mi sem mutatja jobban, min az a kongresszus, melyet megmentésükre most rendeztek meg Erdély fővárosában. Személyes ellenségek és politikai ellenfelek, szegények és gazdagok, öregek és fiatalok fogtak össze, hogy a gazdasági intézmények nemzeti érdemeit világgá kiáltják és egyetlen kórusná váltak, mikor gyors segítséget, kivételes elbánást biztosítottak a jövőtől követeltek nemzeti hitelüket hagyományos szervei számára.

Az egyik szónok azt harsogta, hogy a gyülekezetnek határozatai nem a Supplex Libellus Valacharom hangján szólnak, hanem követelik és meg is szerzik az erdélyi románság számára az igazságot s azt a támogatást, melyet ezek a nemzeti intézmények megérdemeltek.

A másik a pillanat hatása alatt nem állított kevesebbet, mint azt, hogy az egységnek és a szolidaritásnak hangulata, mely ezt a kongresszust összehozta és áthatotta, az erdélyi románság két legnevezetesebb újkori eseménye mellé állítja ezt a napot: a 48-as idők megmozdulása mellé, melynek a Cămpul Libertății volt a színhelye és az 1918-as esztendő nemzetgyűlése mellé.

Nem vállaljuk az illetékeseket, annak megítélésére, hogy ez a nagy összesereglés minő szerephez juthat még az erdélyi románság közéletében. Kötelességünknek érezzük azonban, hogy foglalkozunk azzal az akaratlan tanítással, azzal a sokféle tanulsággal és új ismerettel, melyek a kongresszus minden szavából, egész hangulatából, nemzeti alaphangjából felénk áradnak.

Nem egyszer és nem kétszer, hanem hosszú időközön keresztül, szinte napról-napra vizsgálva fog nyulni a kongresszus adataihoz és figyelemzetéseikhez az az erdélyi magyar közírás, mely a magyar közgazdasági öntudat felébresztésében s a gyakorlati érvényesülés útjainak keresésében látja legfőbb hivatását. Azt a feladatot, melynek ma minden mást alá kell rendelni.

Mi ma megelégszünk azzal, hogy a gyűlés két mozzanatára hívjuk fel olvasóink figyelmét.

Az egyik az, ahogyan ezért a gazdasági problémáért a két román egyháznak érsekei és püspökei síkra szállottak.

Jellemzőnek és emlékeztetőnek találjuk, hogy éppen Hossu görög katolikus püspök volt az, aki a síkraszállásnak erőteljes beszéddel adott kifejezést. Néhány tanulságos mondatát e beszédnek fel is jegyeztük:

„A tű csak tű — mondotta egyhelyt — s a román asszonyok kezében mégis csillogó hímzések eszközeivé válik. A kés csak kés s a pásztor kezében ime, művészi faragások fakadnak nyomában. Miért? Mert lélek vezeti ezeket a holt szárazságot. A lélek, mely az anyagot uralkodni tudott, tette azt is, hogy az a sok kicsi erdélyi román bank a tőkével, mely pénzszekrényekbe gyűlt, a nemzeti áldozatkészletek és céltudatoságnak csodáira volt képes.”

Ezekről a „kisebbségi” csodákról számos érdekesebbnél érdekesebb új adatot szedgetünk össze a szónokok beszédeiből. Hallottuk a Dobrai bank esetét, mely évi tiszta jövedelmének 70%-át adta kulturális és politikai célokra. Megjegyeztük a Budapesti Hírlap-ból vett egykorú idézetet, mely a koalíciós választásokon, Caras-Severin megyében elért nagy román politikai győzelmet — hét kerületből hatban a román jelölt maradt felül — annak tulajdoni-

OLASZORSZÁG

a kőolaj-kiviteli tilalomra háborúval válaszol

A Laval és Cerutti közötti tárgyalások újabb fejleményei

Párizsból jelentik: Laval folytatja közvetítő külpolitikai tevékenységét. Csütörtökön újabb tárgyalást Cerutti olasz nagykövettel. Hivatalos közlések nincsenek a megbeszélésekről. Benfentesek értesítése szerint legutóbb Cerutti Lavalnak azt mondta, hogy Olaszország a kőolajkiviteli tilalomra háborús intézkedéssel válaszol. Erre Laval Ceruttinak adott válaszában intette az olasz kormányt, hogy mondjon le erről a szándékáról. Laval azt a kijelentést tette, hogy egy angol hajó elleni olasz támadás nemcsak Angliával, hanem az egész Népszövetséggel és Franciaországgal is háborút jelentene.

Genéből jelentik: Népszövetségi körökben

azt hiszik, hogy a megtorló intézkedéseknek nemcsak a kőolajra, hanem a szénre való kiterjesztése is bizonyosra vehető. A 18-as bizottság elhatározását nagyban befolyásolja az, hogy az Északamerikai Egyesült Államok kormánya hogyan értelmezi a semlegességet. Ez értelmezés szerint Amerika ugyan nem növeli eddigi petróleumkivitelét Olaszország felé, azonban nem is csökkenti. A köszönre nézve hasonló álláspont várható Németország és Lengyelország részéről, mely két ország volt eddig Olaszország legfőbb kőszén szállítója.

Rómából jelentik: Az olasz minisztereket szombatra rendkívüli minisztertanácsra hívták össze

A tükrök is azt mutatja, hogy NIVEA-val ápolja magát

A háztartási munkák dacára is puha marad a bőre, ha Niveával ápolja. A Nivea rendszeres használata biztos védelem a kellemetlen hatású nedvesség és hideg ellen. A NIVEA puhán, vékonyan tartja a bőrt és megakadályozza a nyers, kiütéses bőrképződést. Egyszerű a NIVEA tartalmaz Eucerintet. Ez a kitűnő hatásának titka s ezért a NIVEA pótolhatatlan.

NIVEA-CRÈME dobozokban és tubusokban Lei 16,- • 72,- NIVEA-OLAJ Lei 24,- • 75,-

totta, hogy ebben a megyében 25 román bank fejtett ki tudatos román nemzeti munkát! Okultunk abból, hogy Tokay és Bizony könyveinek aggódó megállapításai a román bankok törekvéseit illetően, mekkora biztatást s mily nagy mértékű igazolást jelentettek a másik táborban és jelentenek ma is. És ezuttal katolikus püspök szájából hallottuk a tételt, hogy a románok nemzeti küzdelmeinek korszakában az egyház, az iskola és a bank volt az a háromság, melyen minden felépült s melyre minden támaszkodott.

Az egyház és az iskola a bankból éltek. A közélső kis román bankokból. A banknak erre a szerepére pedig az egyház és az iskola tanította meg a népet. Az a lélek, mely ezekből az erkölcsi intézményekből aradt. Az erdélyi román egyházfők felvonulása a kongresszuson arról tanuskodik, hogy erre a szerepre ma is készek vállalkozni.

Emlegettek azonban minket is ezen a kongresszuson. És az, ahogyan emlegettek, az a másik mozzanat, mit érdemes feljegyezni. A mai „kisebbségi” elemről volt szó és arról a módról, ahogyan a másik oldal szerint a „kisebbségi” gazdasági erőikkel és közintézményeikkel élnek — az erdélyi románság kárára!

Akik oly csökönyösen s elvűen ragaszkodnak a „kisebbségi” közös nevezőhöz és ebben az általános összefoglalásban előnyöket vélnek felfedezni, boldogan dörzsolhatték ezen a kongresszuson kezeiket.

Ahogy ez a kényelmes megjelölés megkívánja, itt valóban nem tettek semmiféle különbséget aszerint, hogy a „kisebbségi” bankgyár, vagy egyéb gazdasági hatalom voltaképpen melyik erdélyi nemzetiségnek erőgyarapodását jelenti, hanem egyszerűen és következetesen a „kisebbségi” elem túltengéséről beszélt mindenki.

Igy kerültünk aztán mi, erdélyi magyarok ahhoz a kétes értékű dicsőséghöz, hogy ezen a kongresszuson mint az erdélyi románságot fenyegető, ellenállhatatlan gazdasági hatalom sze-

repeheltünk! Mindez pedig a mi közreműködésünkkel, mert hiszen a magyar sajtó az, mely örült nagylelkűséggel mindig csak általános „kisebbségi” ügyeket ismer.

Jól tudjuk, hogy a nemzeti elfogultság és kizárólagosság szelleme végeredményben tényleg nem tesz különbséget. Igaz, hogy a mult tapasztalatai szerint a „kisebbségek” között mindig voltak sorrendi fokozatok és e fokozatok szerint többé-kevésbé különböző helyzetek. A többi kisebbségek ezekkel a helyzetekkel per-se éltek is.

Amikor a minap a száz városok magyarjai végre megunták az örökös harmadik helyet és a községi választások alkalmát felhasználták, hogy kissé előbbre jussanak, — sokan voltak közöttünk, kik megbotránkoztak ezen a kevésbé „kisebbségi” magatartáson! Most aztán — előbb-utóbb — boldogan tarthatjuk „kisebbségi” hátunkat a gazdasági frontnak védelmében, melyből oly végtelen kevés a mi hasznunk!

Tudjuk mindezt, de mégis sajtóságnak

Megjelent!

A szövetség szervezéséről szóló törvény

Az érvényben levő teljes román szöveggel, magyar fordításával és tartalomjegyzékkel.

Kiadta és fordította:

Dr. Borbély Lajos, ügyvéd

Ara 125 lei és portó.

Kapható: könyvostályunkban.

A retikül

Írta: Dallos Sándor

Mindez az öreg Komáromban történt. Gyönyörű diákváros volt, áldott diákváros, csodaszép, szebb sehol a világon. Nagy lecketanulások s aztán erőz séták, hancúrozó játékok a vár melléti parkban s este, mikor kibukkantak a csillagok s a kertek mögött, túl a Vágon felkelt a hold, nagy, meséket hallgató álmélkodások ültek a szívekre. Milyen csodálatos volt ez! Csupa áhítat, csupa imádság, csupa százszorszép gerjedelem!

Nos, ebben a gyönyörű városban, a sok biflázó diák között élt egy kis másodikos gimnázista. Vidám, rövidnadrágos gyerek volt, szerették nagyon a pajtásai, ő is őket, hisz ezekenél jobb gyerekek a világon se termettek, hanem bizony szegény emberek fia volt a kisdiák, mert szegény emberek akkor is voltak. Nem mondom, mindene megvolt neki rendesen, kiteremtették hazulról, amire szüksége volt, hanem tudta a gyerek, tudva tudta, milyen nagy erőfeszítésbe kerül odahaza, hogy ő ebben a csodavárosban tanulhassa a deklinációt s látta, mert volt esze hozzá, hogy odahaza édesapja kezd kopott ruhákban járni, foltot rakat a cipőjére s édesanyja, akinél szebb és szelebb asszony nem volt a világon, már lemon-

dogat arról is, arról is. Kétszer is megnéz minden krajcárt, amit kiad, mindent szűkebbre szab odahaza, mint azelőtt, mindent megspórol, mindent félrerak, hogy a komáromi diáknak mindene meglegyen, szükségét ne lánson. S látta, mikor karácsonykor odahaza volt, hogy édesanyja olyan rossz, kopott és horpadt csatos retiküllel jár, hogy ez már nem is retikül, hanem csak valami vedlett kis szatyor.

Csak másodikos gimnázista volt a kisdiák, de hogy nézte azt a kopott retikült, tele lett könnyel a szeme, kitérült eléje a valóság s megértette, hogy ez az egész őmiatta van. Sokáig ült szemben ezzel a szomorú kis retiküllel s Isten tudja, miként történt, de úgy érezte, mintha édesanyja szomorkás, drága arcával ülne szemközt, két áldott, fekete szem nézne rá s mondaná neki végtelen szeretettel, egyre azt mondaná:

— En fiam! En jó kis fiam!

Talán félóráig is sírt a kopott kis retikül előtt a kisdiák, mert senki se volt odabent a szobában s mindezt csak a jóisten látta, aki fönt ült a magasságok felett s szemlélgette az emberek kusza dolgait. S a kisdiák csak ült, ült szemben a kopott kis retiküllel, amely ott feküdt az asztal szögletén s míg nézte a kisdiák, kitérült a lelke, meleg mélységek nyitak ki benne, visszahozhatatlanul nagy, gyermeki

tartjuk, hogy ezen a kongresszuson s minden hasonló alkalommal a mi ellenmondásunk nélkül következetesen magyarnak nevezhetnek intézeteket és egyéb vállalkozásokat, melyek magyarságukat legelső sorban éppen velünk szemben tagadják meg. Nemcsak szavakkal, hanem igen következetes és kérélyhetetlen tettekkel. Ha másért nem, hát a mi igazi gazdasági helyzetünknek feltárása érdekében, politikai érvényesítése céljából s mindazért, ami a politikai frontokon bekövetkezhetik: előbb-utóbb szükségessé válik világosan megmutatni, élesen megvilágítani a vonalat, ahol az igazán magyar, a nemcsak külső látszatok, hanem belső végzettség szerint is magyar és nemzeti életkór a gazdasági területen kezdődik és végződik.

A kongresszus erdélyi lobogó alatt hárcom hírdetett a túltengés ellen, mely az elhangzott vélemények szerint a román nemzeti érdekekkel fenyegeti a kérdés: mi hát Erdélyben az a magyar érdek, köz, mik azok a gazdasági helyek és posztok, melyekért síkra kell szállnunk.

György király megbízást adott az új kormány megalakítására

Athénből jelentik: A király De Mertziszt bízta meg az új kormány megalakításával. De Mertzisz a büntetőjog tanára és Pangalos ellenfele volt az elnökválasztáson.

György király különben csütörtökön ismét kihallgatáson fogadta Kondylis tábornokot. A király ragaszkodik az általános kegyelmi rendelet kiadásához, s ahhoz, hogy az ellenzéki vezérekre, tehát Venizeloszra és Plastirasra is kiterjedjen. Kondylis viszont ellenzi ezt és azt hangoztatja, hogy a lázadás volt vezéreit feltétlenül ki kell zárni a közéletből.

A minisztertanács hosszas tárgyalásokat folytat az újságírók testületére vonatkozó törvényjavaslatról

Bucuresti. Saját tud. Csütörtökön délelőtt minisztertanács volt, amelyről azt a közleményt adták ki, hogy az újságírótestület szabályozásáról szóló törvénytervezetet tárgyalták. A közleményen kívül egyéb értesülések úgy tudják, hogy Sandulescu tervezetén komoly változtatásokat eszközöltek. A tervezet minisztertanácsai megvitatása nem fejeződött be, s pénteken folytatódhat minisztertanács lesz.

Csütörtökön este Pop Valér igazságügy-miniszter lakásán Sassa, Iamandi, Inculci és Pop Valér miniszterek tárgyalták ugyanezt a kérdést.

csodák s lenajtottá fejét a kis tarsolyka előtt. — Edesanya — motyogta csöndesen és egész szívvel — edesanya drága, ne legyen szomorú. Nézze, én már nagy diák vagyok, tiszta jeles diák vagyok... Edesanya, meglátja, húsvétra milyen gyönyörű retikült veszek én magának! Szép fényes csatja lesz elől, gyönyörű fekete bőrből veszem majd és az ezüstcsatba belevészem édesanya monogrammját. A lánykori monogrammját: édesanya, nagy be-tükkel ott lesz majd: Cs. I.

Ez volt a kis diák életének legszebb erőfoglalása s hogy elhatározta, nem sírt többet, megbékélt s már olyan komolyan tudott nézni, mint a nagy, felnőtt emberek. Olyan komolyan, akár édesapja, aki dolgozott reggeltől estig a családjáért.

Nos, mikor a vakáció után visszament a gimnáziumba, egyik délután bekopogott az osztályfőnökéhez. Elmondott itt, hogy Bery Zsigmondnak hívták, pap volt, (mert bencés gimnázium a komáromi) és nagy és tiszta és jó és áldja meg őt az Isten a haló porában is. Mert már odafönt van az Istennél s bizonyos, hogy most is szeretettel figyeli a kisdiákat az össze-visszaváló, felnőtt útjain.

Hát beállított az osztályfőnökéhez, elmondta zavartan a laudátust s megkérte: — Nagyon szépen kérem, osztályfőnök úr,

Filip a koncer nagy b a fe

A kisantant
közötti

(Bucuresti. S csütörtök délután nemzeti-paraszti matiei képviselői és Pop Valer Szócsaták és Napirenden a v. A szentáusb a beszarábiai

A válaszfeli p esu, a koncer beszédet, amely got. A jelen kül metverte, tiltak Itália gyámsága országgal szembe másik után érte gvalások során Mussolini-politikai naí paktum, abb elközeli, elfoga

Kitért a szór említett egy mo rint Róma város gyarorszáig utca

— Ime, nem külön-külön, ha tó, hogy Itália a zepette sem mu

arra, hogy üssö ni, mi jogosít fo hogy magyarbar jon, mit vettünk Egyetlen bűnün grünk Bizonyos, megvannak. Itá gunkat. De a sz

Ha, tegyük fel, vésérről, nem sülne köztünk szlávia Németor

— Ha valak lemenyen van, kell diplomáciai batorsága és m az arcunkat, ho tán a kisantant a magyar revizi mácia elfoztalás pont. Szerencse, lenti Itáliát.

Az olasz-ab ezeket mondotta — Hiszi va Romániának úz ben, mint Ausz a vizály egy er Most már tudj támadás valam mellette lesz. S támadni, számu gatása.

egy tanítványt s

— Az osztályf

— Minek a Minek? A zelid szemű, d mondjon? — t meg? Meg lehe megint sirva ak

— Jaj, oszt kopott a retikül En húsvétra új

Most már t mindent, de m messzenézó szer kisdiákat, kicsit az ablakon ige nyúlt.

— Jól van Ne sírj, lesz új

Harmadnap kellett instruál Két koronát. H akkor, a vakác dött, hát a kis totta, hogy a h ronát keres. Na roshan s keresé tikült, amelyik Hamarosan talá

Filipescu Grigore, a konzervatív párt elnöke nagy beszédet mondott a felirati vitában

A kisantant és Olaszország egymás-
közötti viszonyát tárgyalta

(Bucuresti. Saját tudósítás.) A képviselőház csütörtök délutáni ülésén Moldován Viktor nemzeti-parasztpárti a Lazar Illés sighetul-marmatiei képviselő letartóztatása ügyében interpellál és Pop Valér igazságügyminiszter válaszolt. Szócsaták és viharos jelenetek voltak közben. Napirenden a válaszfelirati vitát folytatták.

A szentáushan Pan Halippa interpellált a beszarábiai inségről.

A válaszfelirati vita során Grigore Filipescu, a konzervatív párt elnöke mondott nagy beszédet, amelyben hevesen támogatta Olaszországot. A jelen külpolitikai helyzet előzményeit ismertette, tiltakozott ama főrekvés ellen, hogy Itália gyámsága alá hajtja a kisantantot. Olaszországgal szemben egyébként egyik család a másik után érte Romániát. A dunai paktumtárgyalások során még jobban kifejezésre jutott a Mussolini-politika irányzata. A dunai paktum, abban a formában, ahogy Mussolini elképzei, elfogadhatatlan a kisantant nézőpontjából.

Kitért a szónok a velencei egyezményre, majd említett egy most érkezett táviratot, amely szerint Róma városa a ...-utcaút Ausztria-Magyarország utcának nevezte el.

— Ime, nem Ausztria, nem Magyarország külön-külön, hanem a kettő együtt. Megdöbbenés, hogy Itália az abesszin háború nehézségei közepette sem mulaszt el egyetlen alkalmat sem arra, hogy üssön egyet rajtunk. Szeretném tudni, mi jogosít fel bennünket arra a reményre, hogy magyarbarát politikája megváltozik? Vajjon, mit vétettünk, hogy Itália így bánik velünk? Egyetlen bűnünk Jugoszláviával való szövetségünk. Bizonyos, hogy amíg a kisantant keretei megvannak, Itália visszautasítja a mi barátságunkat. De a szövetségi viszonyok nem örökösök. Ha, tegyük fel, lemondanánk a jugoszláv szövetségről, nem lehetetlen, hogy jóbarátság létesülne köztünk és Itália között. De akkor Jugoszlávia Németország karjaiba esne.

— Ha valaki politikuskaink közül azon a véleményen van, hogy Romániának ez irányban kell diplomáciai tevékenységet kifejtene, legyen bátorsága és mondja meg nyíltan. De betakarzni az arcunkat, hogy még a helyzetet se lássuk tisztán a kisantant és a Mussolinizmus között, amely a magyar revizionizmus spanyolfala mögött Dalmácia elfoglalására tör, nincs semmi érintkezési pont. Szerencse, hogy a Mussolinizmus nem jelent Itáliát.

Az olasz-abesszin viszállyal kapcsolatban ezeket mondotta Filipescu:

— Hiszi valaki ebben az országban, hogy Romániának úgy kellett volna szavaznia Genfben, mint Ausztriának és Magyarországnak? Ez a viszály egy eredménnyel mindenesetre szolgált. Most már tudjuk, hogy bárhonnan is irányulna a támadás valamely ország ellen, Nagy-Britannia mellette lesz. S minthogy mi senkit sem akarunk támogatni, számunkra biztosítva van a támogatása.

egy tanítványt szeretnék.

Az osztályfőnök úr ránézett s megkérdezte:

— Minek az néked, Sanyi?

Minek? A kisdíák csak állt, áldogált a zelid szemű, drága ember előtt. Istenem, mit mondjon? — töprenkedett. — Hogyan mondja meg? Meg lehet ezt egyáltalán mondani? Csak megint sirva akadt.

— Jaj, osztályfőnök úr, edesanyának olyan kopott a retikülje s olyan szegények odahaza!... En hűsvétra új retikült szeretnék venni neki.

Most már tudta, hogy ennek az embernek mindent, de mindent elmondhat, a csöndes, messzenéző szemű pap meg csak hallgatta a kisdíákot, kicsit felre fordult s úgy tett, mintha az ablakon igazítana valamit, de a szeméhez nyúlt.

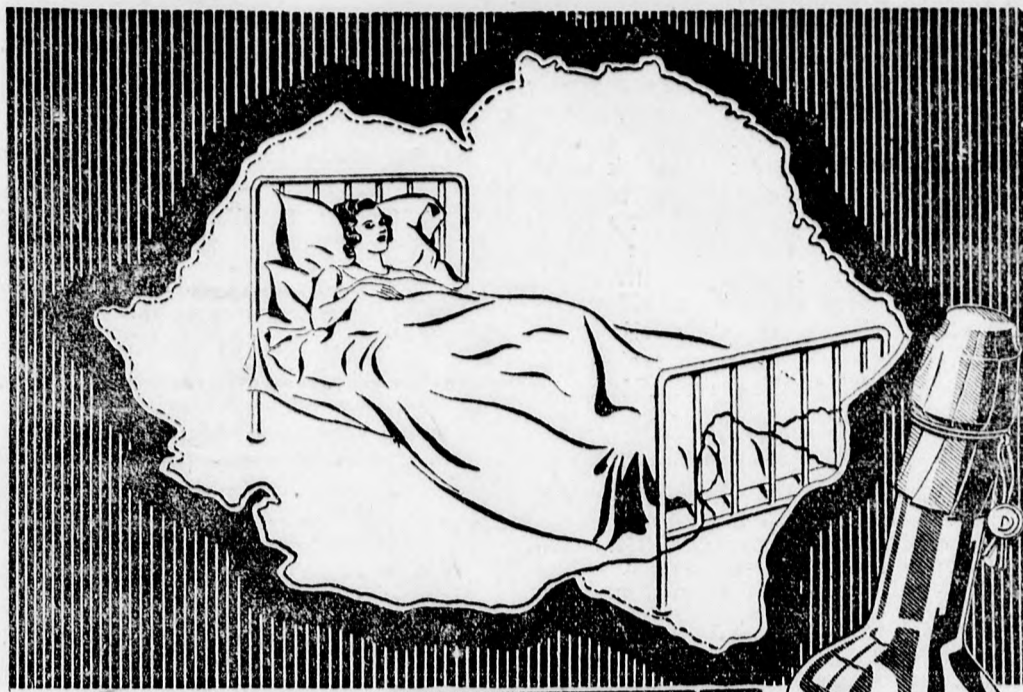
— Jól van, Sanyi — mondta. — Jól van. Ne sirj, lesz új tarsolykádja edesanyádnak.

Harmadnap megvolt a tanítvány, latinból kellett instruálni s két koronát fizetett havonta. Két koronát. Hűsvét április nyolcadikára esett akkor, a vakáció éppen április elején kezdődött, hát a kis másodikos gimnázista kiszámította, hogy a három hónap alatt éppen hat koronát keres. Na, körül is szaladt mindjárt a városban s keresett a kirakatokban egy olyan retikült, amelyik méltó lesz majd edesanyához. Hamarosan talált is egyet, amelyik éppen olyan

Az esős idősakkal együtt megérkezett a legkellemesebb betegség, az influenza is. A járvány általánosan elterjedt és fe nőttek, gyermekek ezrei szenvednek

INFLUENZAJÁRVÁNY

dühöng országszerte *)!

miatta, magas láz, főtápas, a meg-hülés egyéb kísérő jelei. A Diana sósorszeszkel való bedörzsolés ilyenkor rendkívül enyhíti a fájdalmakat. Csillapító hatása, a mellett elmulasztja a fejfájást is, míg a hűvös alkati ésezi meggyorsítja a vérkeringést, felüldíti a szervezete

*) Influenza betegnek Diana sósorszesz bedörzsolés való ságos megváltás.

DIANA
SÓSORSZESZ

Vetélkedések Massaryk öröksége miatt

A csehszlovák kormánypartok nem tudnak egymás között megegyezni,
s azért késik az államfő lemondása

Prágából jelentik: Massaryk elnök lemondása, amelyet csütörtök estére vártak, nem következett be és úgy látszik, hogy napokig eltarthat, míg megtörténik a végleges döntés az elnökválasztás kérdésében. Az utolsó pillanatban ugyan is pártpolitikai nehézségek merültek fel s az elmentétek elsímitása sokkal nehezebbnek látszik, mint eleinte hitték. Két áramlat áll szemben egymással: az agráriusok és a szocialisták. Miután a szocialisták legutóbb az agrárpartit Hodzsa Mi-

lán kinevezése előtt hosszú ideig akadékoskodtak, az agráriusok most azzal vesznek revansot, hogy megnévezetik a szocialista Benes elnöké való megalasztását.

Ezenkívül más nehézségek is vannak, főként a külügyi tárca betöltése körül. Az agrárpart magának követeli a külügyi tárcát s jelöltje Osutzyk párizsi csek követ, a szocialisták pedig Krofta helyettes külügyminisztert akarják a külügyminiszterium élére állítani.

volt, mint aminőnek elképzelte: fényes, fekete bőr es nagy, ezüstös csat az elején. Öt korona hetven fillér volt az ára

Itt kezdődött aztán a kis diáknak legszebb munkája egész életében. Mert azóta se tudott legjobb szándékában sem olyan szép munkát végezni. Nincs is olyan szép több a világon. Tanítgatott szorgalmasan edesanya tarsolykájáért s közben nagyon vigyázott, hogy a bizonyítvány el ne csúfúljon, kettős valahogyan be ne csúszsék a jelesek közé: nehogy edesanyja megszomorkodjék. De olyan jó volt a szándék alatt tanulni is és soha jobban nem felelt a kis diák, mint abban az időben.

Csoda hónapok voltak azok, belső fényeségekkel telt, áldott hónapok, amelyek egész életére visszasütnek a kis diákra.

Pedig mi lett edesanya retiküljéből?

Bizony, semmi se lett belőle. Semmi, mert valami furcsa, egészen furcsa dolog jött közbe éppen akkor, mikor már minden meglett volna. Az utolsóelőtti délutánon. Olyan volt az egész, mintha égi erők határoztak volna róla.

Mert március harmincnyedikén — a hat korona már együtt volt szépen s másnap ment volna a kisdíák megvenni edesanya tarsolykáját — latin volt az első óra s nyolc előtt már mind együtt voltak a fiúk a tanteremben. Mind, csupán Szamek Jóska, aki előtte ült a

kisdíáknak, az nem jött be az előadásra. Ugy-hogy mikor bejött az osztályfőnök úr s megkérdezte, ki hiányzik be kellett kiáltani:

— A Szamek Jóska!

— Mi van vele? — kérdezte az osztályfőnök úr.

Senkise tudott semmit. Elkezdődött az óra, csak olyan vakációelőtti utolsó, senkise felett, csak az osztályfőnök úr magyarázott, inkább beszélgetett s mesélt nekünk, mikor úgy háromnegyed kilenc felé kinyílt az ajtó s könyvekkel a hóna alatt Szamek Jóska szédült be rajta. De milyen volt! Milyen! Mint a halott, olyan fehér, a szemhéja dagadt, látszott, nagyon sokat sírhatott, haja kócos, sapkája nem volt és remegett egész testében. Odalépett a katedra elé, de csak úgy tántorgott ott s kezdte a mondókát:

— Osztályfőnök úr...

Elbicsaklott a hangja és valami csodálatos hang tört föl a torkából. Az osztályfőnök úr felugrott s megfogta.

— Szamek — mondta. — Mi baj? Mi történt veled, édes fiam?

Szamek Jóska erre megrázta a sírás s felordított a drága kezek érintésére fájdalmasan:

— A gép!... Osztályfőnök úr, edesapám kezét reggel elvitte a gép!... Mi lesz velünk! drága osztályfőnök úr?...

Mert munkás volt az apja Szamek Jóska.

Hatalmas arányú volt az erdélyi közgazdasági nagygyűlés lefolyása

Az erdélyi román bankok megtartásáért hoztak határozatot

Cluj. Saját tud. Erdély és Bánság nagyobb városainak az utcáin már napokkal ezelőtt színes falragaszok jelentek meg, amelyek a szellemi és gazdasági élet vezetőit hívták meg az Erdély fővárosában megtartandó kongresszusra.

Jellemző az egész kongresszusra a pártönkívüliség, a felhíváson a következő neveket olvashatjuk: Elnök dr. Nicolae Balan, Erdély görögkeleti érseke, Maniu Gyula és — Vaida Sándor, Goga Octavian, dr. Hossu Iuliu, Erdély fővárosának görög katolikus püspöke, Stelian Popescu, Hatieganu Iuliu, Hatieganu Emil volt miniszterek, Popoviciu Mihály, Vlad Aurél. És ezenkívül számos bánsági és erdélyi világi, egyházi vezetőember.

Maniu és Vaida csókkal üdvözlik egymást.

Az Opera nézőterén már reggel féltíz órakor hatalmas tömeg gyűlt össze. Kíváncsiak, érdeklődők, érdekeltek és lelkesedők, akik mind azért jöttek itt össze, hogy megszervezzék a frontot az okiráltságbeli pénzügyi intézetek és bankok ellen. Itt fognak tiltakozni vallási és pártpolitikai különbség nélkül a gazdasági kiszípolozás ellen.

A kongresszus vezetői a színpadon elhelyezett hosszú asztal mellett foglalnak helyet. Ismerős arcok jelennek meg a rivaldafényben, valamennyien a román közélet egy-egy ismert alakja.

Mikor Maniu belép, Vaida az örömtől kigyult arccal siet nagy politikai ellentefe elé. Átölelik és megcsókolják egymást a jelenlevők üdvözlésére közepette.

Ezután Groza Péter, az „Ekés Front” vezetője és Goga Octavian érkezik, aki Vaida mellett foglal helyet.

Tíz óra negyvenöt perckor:

Az ősz Balan Nicolae metropolita emelkedik szószólásra és megnyitottnak jelenti ki a gyűlést, amely csatasorba állítja az erdélyi és bánsági gazdasági érdekeltségeket az okiráltságbeli gazdasági kiszípolozás ellen.

— Első eset, hogy ilyen jellegű kongresszuson veszek részt. — jelenti ki az agg metropolita. — De ennek a kongresszusnak a tárgyalási rendje olyan fontos és komoly kérdéseket foglal magában, amelyeknél az egyház is köteles, hogy véleményét nyilvánítsa.

— Nem gyakorlati módokat akarok ajánlani. Ezt mások sokkal jobban értik, mert kivülesnek az én tapasztalati körömön, — mondja. — de a jövő felépítéséhez keresztényi alázattal akarok hozzájárulni. Az erdélyi román bankok végső szükségben vannak!

— Hiányzik népünkben a polgári középosztály. — állítja Balan metropolita. — Képtelenek vagyunk felvenni a versenyt az „idegen” polgári középosztállyal. Ez a polgári középosztály kisebbség, — de mint pénzügyi és gazdasági erő — többséget képvisel.

— A szorult helyzetben lévő bankok képtelenek segítyt nyújtani a román kulturális intézményeknek is az erdélyi és bánsági román parasztságnak.

— Ezt a súlyos problémát kell megoldania ennek a kongresszusnak. — fejezi be érdekes beszédét.

Szétészóródva veszekedünk.

Dr. Lupas, egyetemi tanár emelkedik ezután szószólásra.

— „Dum singuli certant, universi vincuntur...” — amíg egyesek szétészórva veszekednek, valamennyien legyőzöttek. — kezdi Lupas tanár a beszédét. — Hogy megmentjük Erdély és Bánság gazdasági életét, egyesíteni kell gazdasági erőinket. Ha nincs egyetértés, képtelenség az eredményes együttműködés.

— Ezután részletesen ismerteti a súlyos gazdasági válság okait.

A következő szónokok hasonló értelemben beszélnek, jórészt a banktörvény módosítását és hosszú lejáratu, kamatmentes kölcsönt kö-

vetelnek az erdélyi és bánsági pénzügyi intézeteknek.

Az egyhangu határozati javaslat.

A szónokok beszéde után a kongresszus egyhangulag a következő határozati javaslatot szavazta meg:

1. A román gazdasági érdekeket, főképpen a hitelt Erdélyben és a Bánságban a román hitelintézetek képviselték, amelyek a gazdasági életet fellendítették.

2. A hitelintézeteknek a működési eredményei: először a nemzeti eszme megerősítése és terjesztése. Ezenkívül azáltal, hogy hosszulejáratu és olcsó kölcsönöket adtak a parasztnak, szinte sikerült megszüntetni az uzsorát.

3. Az erdélyi és bánsági hitel az itt élő többségi nép hét évtizedes munkájának a gyümölcse.

4. Az erdélyi és bánsági román egyházak, kulturális intézmények és hitelintézetek egyetlen egységét alkotnak.

5. A mezőgazdaság számára a konverziós törvény

6. A román hitel válságban van Erdélyben és a Bánságban. Minden intézményünk elszegényedett, a falu népét jelenleg uzsorások kiszípolozzák ki. Az ipar és kereskedelem tehetetlenül nézi, hogy az idegenekkel nem veheti fel a versenyt győzelmesen.

7. Egy pillanatig sem lehet tovább tétlenül várakozni.

8. Nemzeti követelménnyé kell lennie, hogy az erdélyi és bánsági hitelt újratereítsék.

9. Az újjáépítés az állam kötelessége. Éppen azért módosítani kell a banktörvényt és alkalmat kell adni arra, hogy az erdélyi és bánsági pénzügyi intézetek kamatmentes és hosszú lejáratu kölcsönt kapjanak.

Öfelsége elé terjesztik a határozati javaslatot.

Tehát az erdélyi és bánsági érdekeltségek gazdasági kongresszusán a két tartomány állást foglalt a gazdasági téren. A kongresszus, amelyen nagy tömeg vett részt, követeli az egyházak, alapítványok, iskolák, egyesültek kártalanítását. A hitelintézet hosszulejáratu és kamatmentes kölcsön alapján akadják helyreállítani.

Nő a japán nyomás az északkeleti elszakadás érdekében

A szovjet-kormány tiltakozik

Londonból jelentik: Doihara japán tábornok megbeszélést folytatott a pekingi és tiencsini hatóságok vezetőivel. A pekingi polgármester és Csahar tartomány kormányzója azt tanácsolták, hogy rendelkezésben jelentsék ki Észak-Kína függetlenségét. Más vélemények viszont amellől hangzottak el, hogy előbb táviratban értesítsék a nankingi kormányt. Ha a nankingi kormány nem ad kielégítő választ, — az önkormányzatot akkor is hirdessék ki. A függetlenség kihirdetése Tiencsinben, Pekingben, Hopeiben és Csaharban történik meg.

Politikai körökben azt hiszik, hogy 2—3 napon belül komoly események történnek.

Pekingből jelentik: A nankingi kormány tiltakozására visszavonták a szibériai irányba

Rosszul érezte magát étkezések után

Akut emésztési zavarokat megszüntetett Kruschen

Ma más embernek érzi magát

Az a kezelés, amelynek révén a férfi meggyógyult, megérdemli, hogy mindenki megpróbálja, aki emésztési zavarokban szenved.

„Két évvel ezelőtt nagyon sokat szenvedtem emésztési zavarok miatt. Nem volt étvágyam és hátfájdalmak borzasztóan kínoztak. Nem tudtam enni és ha mégis ettem, nagyon rosszul éreztem magam. Egy barátom ajánlotta, hogy szedjek Kruschen sőt. Hallgattam rá és boldog vagyok, hogy elmondhatom, hogy rövid idő múlva enyhülést éreztem. Folytattam a Kruschen szedését, míg egészen meggyógyultam és most már más embernek érzem magam, annyira könnyűnek, mint ezelőtt 20 évvel.” — W. B.

A Kruschen sóban hat ásványi sót fog találni, amelyek mindegyikének pontosan megszabott szerepe van. Mindannyi együtt véve a szervezet működését segíti és ösztönzi. E sok első hatása, hogy elegendő nyálkát termelnek, miáltal növelik az étvágyat. Másik hatása a gyomorban áll elő, ahol a Kruschen sók munkára ösztönzik a gyomornedveket, miáltal az ételek emésztését segítik elő. Azután a belekben a sók folytatják áldásos működésüket, ahol ösztönzik azokat a medveket, amelyek a megemésztett ételeket dolgozzák fel tovább, hogy a szervezet felszívhassa azokat.

A Kruschen sőt több mint 120 országban árulják és most Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában nagyüvegenként 95, kisüvegenként 60 leiért kapható.

A banktörvény módosítása által a parasztbankok működésének biztosítását.

Követelik ezenkívül, hogy az erdélyi és bánsági hitelintézeteket ne zárják ki a bankügyletekből. Ezeket kizárólag a fővárosi pénzügyi intézetek monopolizálták mindezekig.

A kongresszus Öfelségének is be fogja mutatni a javaslatot. Ezért egy bizottságot küldenek ki, amelyik ezt a javaslatot elviszi a fővárosba. A bizottság tagjai: Dr. Balan N. érsek, dr. Prentiu Valeriu Traian, oradeai püspök, dr. Vlad Aurél, volt miniszter és Oltean Ilie, a kongresszus titkára.

Nő a japán nyomás az északkeleti elszakadás érdekében

A szovjet-kormány tiltakozik

vezető Fengtai és Csengjimen vasuti állomásokról a megszálló japán katonaságot. Azonban Észak-Kínának Kína déli része felé való vasuti összeköttetése még mindig a japán hadsereg kezében van. A japánok egyre növekvő erős nyomást gyakorolnak Észak-Kínára és Hopei elszakadása már szinte bizonyos.

Tokióból jelentik: A szovjet-kormány tiltakozott a japán kormánytól Fengtai és Csengjimen pályaudvarának elfoglalása miatt.

A japán csapatok megerősítése tovább tart. A Daily Telegraph szerint Hopei keleti részében az autonomista kormány már átvette a közigazgatást és hatalmába kerítette a Sanghainkvanból Pekingbe vezető vasutvonalat, mely Anglia tulajdona.

Az evés szükséglet, azonban legtöbbször kellemes szükséglet

csak gyomorbagyosok tízezeinek válik az emésztés borzalmas kintlódássá, amint G. T. kereskedő írja Botosaniból.

„hányinger és görcsök, amik elővettek minden étkezés után, az evést irtózatossá tették számomra. Álmatlanság gyötört, idegrendszerem annyira tönkrement, hogy elvesztettem minden életkedvem. Pár hét „Gastro D” kezelés után annyira megjavult állapotom, hogy örömmel közölhetem: ismét tudok enni, dolgozni, aludni. Minden szenvedő embertársamnak nyugodt lelkiismerettel ajánlom ezt a kitűnő gyógyszert.”

A „Gastro D”-t 130 lei utánvétellel küldi az európai vezérképviselő: Császár E. gyógyszer-tára, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Óriási tornyot építenek Párizsban a légi támadások kivédésére

Párizsból jelentik: Faure Dujarric és Henri Lossier vasbetonszerkesztők alapos tanulmányok után olyan tornyot tervet szerkesztettek meg, amely csaknem hétszer olyan magasba volna, mint az Eiffel-torony. A gigantikus építményt Issy-Les-Moulineux-terének közepén emelnék és — természetesen — elsősorban hadászati jelentősége volna.

Arról van ugyanis szó, hogy Párizs megvédésére esetén a nagy magasságban szálló bombavetőrepülőgépek ágyúval eltalálni csaknem lehetetlen, a vadászpilótáknak pedig aránylag hosszú időre van szükségük, hogy olyan magasságba emelkedjenek, ahol támadókkal a harcot felvehetnék.

A tornyot repülőterek volnának be rendezve, azonkívül egész sereg kisebb ágyú fogadná a támadókat.

Elképzelhető, hogy a torony tulajdonképpen függőlegesen épült város lenne, amennyiben irodák, műhelyek kívül üdülőtelep épülne a nagy magasságban. Meteorológiai és egyéb

tudományos intézetek találnának helyet.

A tornyon három óriási, körben futó erkély lesz, amelyeket bombázás ellen egészen meredek, hullámos fedél takar. Mindegyik erkély a torony falától 150 méterre ugrik ki, teljes átmérőjük pedig 459 méter, 400 méter és a legfelső 375 méter. A tornyot nem építenék közvetlenül a talajra, hanem 800 méter átmérőjű vasbetonalapra helyeznék. Az alapban volna elhelyezve az elektromostelep. Az építmény teljes súlya tízmillió tonna.

A tornyra eső teljes szélnyomás, amely az építményt oldalról támadja, 95 450 tonna. A legnagyobb „hajlító nyomaték” 92 millió tonna méterre adódik ki. A szél hatására az építmény kilengése 7.7 méter. Napsütés alatt a torony sűrűtől oldala annyira meghosszabbodik, hogy a csúspont egy méterrel mozdul el vízszintes irányban.

Nem lehetetlen, hogy ez az elképzelt hatalmas tervezet meg is valósul, mert szakértők szerint Párizs a légitámadások ellen meg lehetne védve.

Madrid mellett munkatelepen internálják a koldusokat

Spanyolországban megoldották a koldus-kérdést

Madridból jelentik: A spanyol hatóságok elhatározták, hogy erős kézzel végetvetnek a koldusok garázdálkodásának. Főleg Madridban és Barcelonában annyira elszaporodtak a koldusok, hogy csaknem minden lépésnél háborogtatják a járókelőket. Az idegen turistáknak rengeteget kellett küzdeniök a koldusok állandó kellemetlenkedései ellen.

Barcelonában a várost most megtisztították a hivatásos koldusoktól. De így is megvan a veszély, hogy a száműzött koldusok visszazivárognak a városba. Ezért aztán a városi hatóságok szigorú utasítást adtak, hogy

nemcsak a koldusokat kell megbüntetni, hanem azokat is, akik a koldusoknak pénzt adnak.

Kühár Flóris:

Barlangok, sicak, kupalák Ára 35 lei és portó.

Tanulmányok és utijegyzetek.

Kapható könyvosztályunkban.

A büntetés 2—50 pezetáig terjedhet. Madrid városa sokkal eredetibb módon oldotta meg a kolduskérdést.

A város határában hatalmas földdarabot sajátítottak ki s ezen most megalapítják a koldusok farmját. Minden kéregetőt, akit koldulásra kaptak, ide internálnak s bizonyos ideig, míg hozzá nem szokik a munkához, itt kell dolgoznia. Ha a farmot megkedveli, tovább is ottmaradhat s bizonyos idő múlva megválthatja kis földjét.

A koldusfarm épületeit és szerszámaikat a koldusok maguk készítik, ugyanis igen sok közöttük a szakképzett munkás, akit a munkanélküliség kényszerített koldulásra. Ezek a hatóságok intézkedését nagy örömmel fogadták. Egészen más álláspontra helyezkedtek s „hivatásos” koldusok. Küldöttségileg jelentek meg a város polgármesterénél, igyekezett bebizonyítani, hogy a koldusok teljesen hozzátartoznak Madrid jellegzetességéhez. Madrid egészen megváltozik, ha a híres „pordiseros”-ok elfűnnek az utcáról. Azzal végezte beszédét, hogy a város érdekében kéri a polgármestert, ne szüntesse meg a koldulás évszázados tradícióját.

Ugy látszik, hogy a polgármesternek semmi hajlama sincs a koldusromantika iránt, mert a koldusküldöttséget annak rendje és módja szerint átvezette az új koldusfarmra

Nők az angol alsóházban

Nyolcan jutottak be az új választásokon

A legutolsó angol alsóházi választásokon a nőképviseletet meglehetősen elmulasztották, mert az eddigi tizenhárom nőképviselet helyett, csak nyolcat választottak meg. Miss Ellen Wilkinson újválasztásával, aki 1931-ben ugyan nem kapott mandátumot, de korábban hét éven keresztül volt már képviselő — a parlament női tagjainak száma kilencre emelkedett.

A képviselők egyhangúan elismerik, hogy a megválasztott nőképviselet az alsóház legszorgalmasabb tagjai. Lady Astor, aki a parlament legelső nőtagja volt, már tizenhat éves politikai működésre tekinthet vissza. Atholl

hercegnő három évvel később került a parlamentbe és a legutóbbi választások alkalmával ellenjelöltje szintén nő volt. A hercegnő öt év óta fitkára a parlamenti közoktatásügyi bizottságnak és ezalatt az idő alatt a legkomolyabb elismerést érdemelte ki pontos munkájával és azzal a nagy lelkiismeretességgel, amellyel az ügykörébe tartozó kérdésekkel foglalkozott. Bár a konzervatív párt tagja, mégis hevesen támogatta a kormány indiai politikáját. Ellenben minden eszközt felhasznál arra, hogy a mostani válságban a kormány nemzetközi irányát támogassa. Az indiai alkotmány kérdését mindenestre jobban ismeri, mint sok szónok, aki az ügy szakértőjének szeretné magát feltüntetni.

Az egyesült angol egyetemeket 1929 óta Miss Eleanor Rathbone képviseli, aki az utóbbi időben főképpen a szegény gyermekek ügyével foglalkozik és az indiai asszonyoknak a legújabb alkotmány szerinti helyzetével. Vele egyszerre került a parlamentbe Miss Lloyd George is, aki minden érdeklődését csak a lakáskérdésre és a mezőgazdaságra korlátozza. Ezt sajnálnja is sok barátja, aki tőle nagyobb mozgalmasságot remélt. Barátnője Miss Thelma Cazalet ritkán beszél a parlamentben, azonban igen értékes tagja a különféle bizottságoknak. A konzervatív párt végrehajtó bizottságának is tagja s minden népszövetségi és leszerelési kérdésben szakértő.

Mrs Tate, London egyik külvárosának, Willesdonnek volt a képviselője és olyan lelkiismeretesen teljesítette feladatát, hogy e városrészen külön irodát tartott fenn, ahol hetekint több ízben is meghallgatja választói panaszait. Most, egy vidéki kerületben léptették fel Mrs Tatet, ahol kezdetben kevés kilátása volt a megválasztáshoz, de végül mégis legyőzte ellenfelét. Miután igen csinos és szép megjelenésű, mikor első ízben bevonult az alsóházba, úgy tekintették, mint egy szép, de fölösleges dísztagyat. — Ő azonban igen nagy érdeklődést tanúsított minden iránt ami a nőkérdéssel összefügg. Az ő érdeme az is, hogy egy tisztelettel letartóztatott német asszony, aki emigrál férjeért került gyűjtőtáborba, innen kiszabadulhatott és engedélyt kapott az Angliába jövetelre.

Miss Irene Word, aki Miss Bondfield volt államtitkárát győzte le a választáson, különösen a bányászok ügyeinek szentel sok figyelmet, mert bányászoknak köszönheti, hogy megválasztották. Végül Mrs. Horsbrugh fejezi be a nőképviselet sorát, aki szintén rendkívül munkakedvelő képviselő. Anglia népszövetségi delegációjának is egyik póttagja.

Tanítóknak, gyermekeknek egyaránt értékes ajándékok

Csűrös Emilla könyvelő

RIPSZ és ROPSZ

Két kócos kiskutya története. (Ifjúsági regény). Megjelent a budapesti Szon István Társulat kiadásában. Műhely Károly rajzaival. Ára: 100 lei.

CSILLAGSZÁLLÁS

Ifjúsági és gyermekszíndarabok, alkalmi köszöntők. Megjelent az Erdélyi Lapok kiadásában. Ára: 60 lei.

Fű kizöldül ó sírhanton.

Történelmi elbeszélések. Megjelent Minerva-nyomda kiadásában. Ára 20 lei. Mind a három könyv megrendelhető az Erdélyi Lapok könyvosztályában.

Gáll Feri búcsú

Cluj. Saját kalma nyílik E vényesüljön. K — mert sajnos fiatalon érjen telenség egyik fejlődésének. E nek, hogy Erd je, a magyar iongobb művé

Neve nem hány évvel ez hen számoltak. Még a fiatal magyar piket együtt állított. Aha-Novák ké

Gáll Feri délyi kiállítás itt szerették a

A várme közt találjuk csak ennyit n

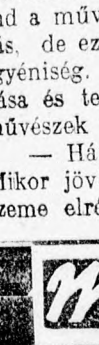
— Tessék het önmagára mondjanak r legújabb és v zik mindazt. tészetének al művészi egy fele. Póz név színskálával

Az arckarakterisztika jellegzetes k jezi ki a mo lán Szabó V tréja. Erdel megfestése.

elé állítja a le a néhezse segíti át az hasonló kvá

Gáll Fe életének ese művészet s kad a műv gás, de ez gániség. dása és tel művészek

— Há Mikor jövő szeme elré

radni. — kat kell lá démiára a zája. — r

— M rierem? .. rosban, R ben tanul

Abdobran retes az 1800-ban fiatal ma mesít a l

— U gyar koll az olasz nek, az nagyobb tam ki.

a budap Szőnyi é A P

is óriási sza, mil művésze

— szinte s és nem

Gáll Ferenc festőművész búcsúkiállítása

Cluj. Saját tud. Művészembernek kevés alkalma nyílik Erdélyben arra, hogy gyorsan érvenyesüljön. Kevésnek adatott meg a szerencse, — mert sajnos, ennek lehet nevezni, — hogy fiatalon érjen el számottevő sikereket. A pénzelenség egyik súlyos béklyója a művészetek fejlődésének. Ez talán a legfőbb indító oka annak, hogy Erdély egyik legtehetségesebb festője, a magyar népművészet szellemének legnagyobb művésze, Gáll Ferenc eltávozik.

Neve nem ismeretlen előttünk. Alig néhány évvel ezelőtt az újságok hasábos cikkekben számoltak be külföldi és hazai sikereiről. Még a fiatalok közzé számítható, de már a magyar piktúra legnevesebb képviselőivel együtt állított ki és Vaszary, Csók, Rudnay, Aba-Novák képei mellett függtek az ő művei is.

Gáll Ferenc most nyitotta meg utolsó erdélyi kiállítását és ezzel búcsúzik azoktól, akik itt szerették az igaz művészetet.

A vármegyeház kiállítási termében képei közt találjuk a festőt. Rövid beszélgetés után csak ennyit mond:

— Tessék megnézni. A művész nem beszélhet önmagáról, — az alkotásai kell, hogy elmondjanak mindent. Igaza van. Gáll Ferenc legújabb és utolsó kiállításának a képei kifejezik mindazt, amit el lehet róla mondani. Festészetének alapvonása az egyensúly. Céltudatos művészi egyéniség, öntudatosan halad a célja felé. Póz nélkül, kitűnő rajztudással és nagy színskálával oldja meg problémáit.

Az arcképei megdöbbentően kifejezőek és karakterisztikusok. Nem domborítja ki az arc jellegzetes kifejezéseit — mégis erőteljesen fejezi ki a modell egyéniségét. Legérdekesebb talán Szabó Vera, az ismert nevű szobrász nő portréja. Érdekes arc, talán könnyűnek tűnik a megfestése, de mégis a legnehezebb problémák elé állítja a festőt. Gáll Ferenc bravúrosan győzi le a nehézségeket, remek technikája könnyen segíti át az akadályokon. A művész önportréja hasonló kvalitásokat árul el.

Gáll Ferenc többi témái a magyar paraszt életének eseményei, a természet. A magyar népművészet szelleméből és a naturalizmusból fakad a művészet. Képein még látszik a forrongás, de ez nem azt jelenti, hogy nem kiforrott egyéniség. Könnyen megállapítható, hogy tudása és tehetsége az olasz és a nagy magyar művészek piktúráján acélosodott.

— Három hét múlva utazom Párizsba. — Mikor jövök vissza? ... Nem tudom ... és a szeme elrövedez. — Nagyon szeretnék itt ma-

„A pattanások és miteszerek teljesen eltűntek“

Írja egy vevőnk, aki el van ragadtatva a Lotion Faciale Scherk hatásával.

Lotion Faciale Scherk Scherk arcviz

Üvegek 6 Lit 60°100° 160°300°475°

Vezárképviselő: „Excelsior“ Calea Mosilor 78 Bucuresti

Félrevezették a méregkeverő asszonyok a szegény mosónőt,

hogy a vasút elleni kártérítési peréről van szó, pedig a temetkezési egyletbe vétették fel — és ujjlenyomatot vettek tőle

Tovább folyik a nyomozás a mérgezés miatt letartóztatott két özvegy ellen

Timisoara. Saját tud. A méregkeverés gyanúja alatt letartóztatott özvegy Weisz Erzsébet és özvegy Neukom Máriát a mehalakülvárosi rendőrség a rendőrkezesi rendőrségre küldte be, ahol a bűnügyi osztály vette most kezébe a nyomozást. A két özvegyasszony — miként részletesen jelentettük — abba a gyanuba keveredett, hogy három férfit és egy asszonyt tett el láb alól, hogy a halálesetekkel kapcsolatban kifizetésre kerülő temetkezési segélyösszegeket megkaphassa. Különben az asszonyok biztosí-

Azután arról is, hogy a két özvegyasszony szegény nő halála után pénzt kapott volna.

A pénzbeszedő mindenestre feltűnőnek tartja, hogy az özvegyasszonyok, akik maguk hívták, hogy „védenőket“, illetve „nagyénjűket“ írja be a temetkezési egylet tagjai sorába, csak három-négy havi részletet fizettek s aztán nem fizettek többé. Azzal, hogy most nincsen pénzüik.

Újabb kihallgatások

A rendőrség erre újból kihallgatta Varkovszki Annát arránézve, hogy tényleg volt-e tudomása róla, hogy felvétették a temetkezési egylet tagjai közé. Hiszen ujjlenyomatot is adott. A szegény mosónő azonban kijelentette, hogy tudtán kívül vették fel a temetkezési egylet tagjai sorába s amikor ujjlenyomatot adott a két özvegy félrevezette őt. Elmondotta az asszony, hogy azelőtt takarítónő és ablaktisztító volt a vasútnál. Egy alkalommal, munka közben, baleset érte. A létra, amelyen állt, felborult és ő eltört a lábát. Kártérítési pert indított Feld Kálmán dr ügyvéd útján a vasút ellen és ez a per még mindig folyamatban van. A két özvegy avval hívta őt aztán, hogy a Feld-irodából jött valaki az adatainak felvételére s így ezeket abban a hiszemben mondta be, hogy a kártérítési perrel áll kapcsolatban a dolog. Az asszonyok különben ezt határozottan így mondták is neki. Persze, hogy minden gyanu nélkül adott aztán ujjlenyomatot.

Endrei pénzbeszedő különben azt is közölte a rendőrséggel, hogy akkor, amikor a két özvegy beszüntette a Varkovszki Anna után járó tagsági díjak fizetését, már sokat beszéltek a dologról és különben is — úgy látszik már a névtelen feljelentés alapján — ki is hallgatták a mérgezésre vonatkozólag az asszonyokat. Hiszen már régebben is folytak bizonyos kihallgatások, csak hogy akkor nem vették komolyan a dolgot.

A két asszony azonban, hogy a dolgot feszegetni kezdték a hatóságok, jónak látták ügyüket abba hagyni. Addig egy házban laktak, ekkor azonban elköltöztek mindketten. Az egyik a Mehala egy másik utcájába, a másik pedig ki a városon kívüli Krizsán-telepre. A további nyomozás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Meghült? ASPIRIN

radni. — Sajnos ez már lehetetlen. — Még sokat kell látnom és tanulnom. Párizsban az akadémia akarat iratkozni. Párizs a festők házája, — remélem, sokat fogok tanulni.

— Mikor indult meg a művészi karrierem? ... — Budapesten, azután az örök városban, Rómában az „Academie di Belle Arte“ -ben tanultam. 1932-ben nekem ítéltek a herceg Abdobrandi-Hunyadiné ösztöndíjat. Mint ismeretes az Olaszországba szakadt magyar úrnő 1800-ban tett egy nagyobb alapítványt, amit fiatal magyar festőnek adnak, akit arra érdekesít a bizottság.

— Ugyancsak 1932 tavaszán a római magyar kollektív kiállításon, amelyik egyike volt az olasz főváros legnagyobb művészi eseményének, az a megtiszteltetés érte, hogy a legnagyobb magyar mesterekkel együtt állíthattam ki. Csók, Vaszary, Rudnay, Csánky Dénes, a budapesti szépművészeti múzeum igazgatója, Szőnyi és Aba-Novák szerepeltek a kiállításon.

A Palazzo Nazionale-ben volt a méreteiben is óriási kiállítás és büszkén gondolok rá vissza, milyen óriási sikere volt a magyar képzőművészeknek az örök Rómában.

— Három hét múlva utazom — fejezi be szinte szomorúan. Itt születtem Erdélyben — és nem tudom mikor jövök vissza ...

— Talán ha ott is sikerem lesz — sóhajlja. (en. cf.)

tották be az illetőket és ők is fizették ki a temetkezési egyletnek fizetendő tagsági díjakat. A mehalakülvárosi rendőrség ezt a gyanút megerősítve látta Endrei Jánosnak, a Timisoarai Temetkezési és Segélyegylet pénzbeszedő ügynökének vallomásából is. Ismeretes, hogy a vádak szerint a két özvegy — egy Varkovszki Anna nevű szegény asszonyt is megakart mérgezni. Az asszonyt többször munkára fogadták fel s az ételbe apró fekete magvakat kevertek, amelyekről a rendőrség megállapította, hogy nadragulya-magok. Endrei János a rendőrségen elmondotta most, hogy milyen körülmények között vétették fel az asszonyok Varkovszki Annát a temetkezési egylet tagjai közé. Weiszné az ügynököt Neukomné lakásába hívta, hogy — miként mondtotta — a nagynénjét bebiztosíttassa. Endrei János abban a hiszemben, hogy Varkovszki Anna már mindenről tud, egyszerűen a felvételi ívet töltötte ki s az asszony adatait felvette. Minthogy Varkovszki írni-olvasni nem tud, aláírás helyett ujjlenyomatot adott. A pénzbeszedő — azelőtt vagy három évtizeden át pénzeslevélhordó volt — elmondotta aztán azt is, amit később ezzel az ügygel kapcsolatban úton-útfélen hallott. Mert eleget beszéltek már a dologról a Mehala-ban. Több mérgezésről suttogtak, többek között még arról is, hogy Varkovszki Anna olyan teát kapott, amelybe majd belehalt.

SPORT

Résztesz-e Románia a berlini olimpián?

— Egy kis izelítő a berlini olimpiára való készülődésekről —

Brasov. Saját tud. Ha végig forgatjuk a külföldi lapokat és valamennyinek a sportrovátát nézzük, elbámulunk azon, hogy a külföld milyen arányokban és milyen céltudatosan készülődik a berlini olimpiára. Csaknem minden országban és csaknem minden sportágban kijelölték már azokat a versenyzőket, akiket különleges edzésbe vonnak be. Ennek célja a tökéletes előkészítés, hogy az olimpiai versenyek alkalmával érejk el tudásuk csúspontját a kiküldöttek. A keretek tagjai télen sem pihennek, hanem tornatermi munkával foglalkoztatják az izmaikat, szövetségi edző és felügyelő vezetésével. Ezenkívül fogadalmat tettek arra, hogy sportszerű életmódot folytatnak. Szóval: mindenfelé nagy előkészületeket, komoly munkát látunk a sikeres olimpiai szereplés biztosítására.

Ezzel szemben nálunk mi a helyzet? (Vegyünk külön a téli és nyári olimpiai versenyeket.)

A télire beneveztek 12 szót. Ezek eddig még semmiféle utasítást nem kaptak a szövetségtől. Mindenki úgy készül, ahogyan tud, azaz legtöbbször még egyáltalában nem készülnek, várják a havat. A korcsolyázókkal ugyancsak áll a helyzet. Csak a napokban tudták meg az érdekeltek, hogy benevezésre ajánlották. Hogy valóban benevezik-e és hogy valóban kiküldik-e, azt még nem lehet tudni. S ha kiküldik, felvehetik-e a versenyt egyenlő eséllyel azokkal, akik már egy hónap óta műjégen gyakorolják a rendkívül nehéz, előírt gyakorlatokat.

A bobsleigh-számokban négy nevezés történt.

A csapatösszeállítások körül a nevezés után fejlődött ki nagy vihar. Amikor már késő. Egy versenyszám, mely dícsőséget szerzett a multban Romániának — s az idén ezzel is baj van. Mi lesz majd Garmisch-partenkirchenben?

A jéghokki csapatot benevezték, de vissza is vonták a nevezést. Mint ahogyan számtalanszor szerepelt Románia neve a nevezéseknél, de pályán nem jelent meg.

A nyári versenyszámok között a helyzet még vizsgálatosabb. Nem látunk sehol egy tervet, egy ötletet, mely arra vallana, hogy a sportolók komolyan készülnek a versenyre. Még minden a régi kerékvárában, a sportolók nem tudják, hogy miképp készüljenek, mert a szövetségek nem törődnek semmivel s talán még amiatt sem fáj a fejük, hogy lesz-e pénz a kiutazásra, vagy sem.

Kétséges labdarúgó-válogatottunk részvétel is. Ugyanis a berlini olimpián csak szinamatőr futballisták indulhatnak. A mi jó játékosaink pedig valamennyien — ha nem is kimondottan profik, — de nem is amatőrök. Az igazi amatőrjeink játéktudása viszont olyan, hogy azazl semmi komolytaló nincs Berlinben.

Ime egy kis izelítő az olimpiai előkészületek hiányairól és megoldásra váró kérdéseiről.

(p. f.)

A Telefon Club nem vesz részt a jégkorong Európa Kupában?

Beutazási engedélyt szerzett a Telefon Club a BKE részére

Többször megirtuk már, hogy a jéghokki Európa Kupa egyik csoportjába román csapatot, a fővárosi Telefon Club együttesét is besorozták. A Telefon Club ugyanabban a csoportban kapott helyet, mint amelyikben a Budapesti KE is játszik. Ez a körülmény megnehezíti a Telefon Club részvételét, ugyanis addig, amíg a román-magyar sportbéke ügye nincs rendezve, a két ország jéghokki csapatai nem vehetnek részt ugyanabban a nemzetközi küzdelemben, abból az egyszerű okból kifolyólag, hogy sem Bucarestben, sem Budapesten nem játszhatnak egymással. Ilyenformán nem marad más hátra, minthogy a Telefon Club kilépjön az Európa Kupából, amelybe való sorozása pedig a román jéghokki sport nagy sikerének számított.

Amíg meg nem kötik végre Magyarországgal a sportbékét s nem rendezik a sportkapcsolatokat, még sok hasonló kellemetlen esemény adódhatik elő.

Bucarestből jelentik: A jégkorongúró Európa Kupában való részvétel körül újabb érdekes fejlemények vannak. A fővárosi Telefon Club vezetősége ugyanis megszerezte úgy a bel-, mint a külügyminisztériumtól a beutazási engedélyt a Budapesti KE jéghokki csapata részére. Most már csak attól függ a BKE fővárosi játéka, hogy a magyar Országos Testnevelési Tanács engedélyezi-e a csapat romániai mérkőzését.

Az OTT viszont kimondotta, hogy egyes sportágakra vagy csapatoknak nem ad játszási engedélyt és csak az általános sportbéke megkötése esetén vehetik fel újra a román-magyar sportérintkezést. (Szerk.)

Kolping—Vasas Oradeán. Vasárnap délelőtti 11 órai kezdettel a Rhédey-kerti pályán játszta le a Kolping utolsó kerületi bajnoki mérkőzését a Vasással. Tekintve a két csapat közötti rivalizálást, izgalmas és érdekes mérkőzésre van kilátás.

Kiadja az Erdélyi Lapok Lapkiadó Rt.

Az alkohol és a sport

A heidelbergi közegészségtani intézet kísérlet útján szerzett tiszta képet arra vonatkozóan, hogy milyen hatással van a szesz élvezése a sportemberek teljesítményeire. A kísérlet, amely mintegy tíz napon át tartott, a következő volt: sportoló diákokkal, fiúkkal és lányokkal rövid-távutást, távolugrást és súlydobást végeztek négy napon keresztül és végül kiszámították az átlageredményt. Majd négy napon át, miután egyáltalán semmi alkoholt nem vettek a sportolók maquához, kb. negyedliter jó erős bort itattak velük s annak elfogyasztása után húsz perccel megismételték a fent említett három gyakorlatot. Az eredmények most sokkal rosszabbak voltak s a hibák száma is emelkedett; így pl. gyakrabban fordult elő hibás startolás. Majd az utolsó két napon, amikor az alkoholt ismét megtrótdták tőlük, fokozatos javulás mutatkozott. Hogy a javulás csak fokozatos volt, annak oka az alkohol utóhatása.

A satumarei Kolping sikere. Satumareról jelentik: A kerületi bajnokság öszi fordulóját befejezték. Az első helyen a Bar Kochba végzett 12 ponttal, pontvesztés nélkül, második helyre pedig a Kolping labdarúgó csapata került.

A CFR a legjobb fővárosi csapat. A tabellán ugyan nem a vasutasok állanak legjobban a fővárosi együttesek közül, de ha egymás közti mérkőzéseiket nézzük, magasan az első. Ugyanis minden bucuresti csapat elleni mérkőzésüket megnyerték. A bucurestiek egymás közti helyzete a következő: 1. CFR 3 játék, 6 pont, 11:4 gólarány. 2. Venus 3 játék, 3 pont, 6:7 gólarány. 3. Unirea Tricolor 3 játék, 2 pont, 7:10 gólarány. 4. Juventus 3 játék, 1 pont, 4:7 gólarány.

Jelentős reformokat készítenek elő a bírók körül. Bucurestiből jelentik: A futballszövetség vezetősége érdekes reformokat készül megvalósítani a bírókkal kapcsolatban. A tervezet szerint a bírók jelenlegi osztályozását eltörik s új rendszert léptetnek életbe ebben a tekintetben. Az új rendszer szerint a rosszul szereplő bíró egy osztállyal lejjebb esik s csak ha ismételt tanúságot tett „javulásról”, kapja vissza régebbi minőségét. A tervezet másik érdekes pontja, hogy a jövőben titkos lesz a bírókúldés.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén, Oradea, Str. Regele Carol II. No. 4.

Aranyért tizedek 100, 120, 140, és 160 leit grammonként
HASLINGER

Oradea, B-dul Regele Ferdinand No. 8.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 leit, vastagabb betűvel 6 leit. Legkisebb apróhirdetés ára 30 leit. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 leit.

Különféle

Finom

férfi és női fehérnemű varrást és javítást vállalok. Oradea, Strada Vlahuta No. 60.

Először

próbálja másnál, aztán hozza hozzám aranyát, ezüstjét, brillántjait, gyözdőtön meg menyívvel fizetek többet érte, mint más. Aranyért 100—110—120—150—200 leit grammonként. HERBST ékszerárúház. Regele Ferdinand 3. Óra-ékszerjavítások 20—40—60—80—100 leit látállással.

Női kabátok

készítést a legszebb kivitelben, jutánvos árért vállalom. Papp Ferenc, Oradea, Str. Regele Carol No. 19.

Román, német és angol nyelveket bevált módszerrel tanítok. Strada Vlahuta No. 51.

Kiolvasott

újságot, folvóiratot kérünk a kórházi betegek számára. Leadható az Erdélyi Lapok kiadóhivatalában.

Lakás

3 szobás

fürdőszobas utcai lakás azonnalra kiadó. Oradea, Str. Vilson 15.

Azonnal kiadó

1 vagy 2 személyre burtozott szoba ellátással vagy anélkül. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 7.

Kiadó

azonnalra 1 üzlethelyiség és nagy szaraz pin csehelyiség. Oradea, Str. Tache Jonescu No. 5.

A délamerikai szovjetmozgolódások színhelye.

Natal városában és Pernambucoóban közelharcot vívtak a kommunista felkelők a lakossággal.

Főszerkesztő dr. Paál

Goga felől

Kér

Bucuresti. ülésén Cuza-Goga fel a Cuza-Goga Octaviát, ket, amelyek parlamenti blokkromán-front, párt teljes fű

A parlament számára a két alakulat lott meg, a k

1. Ragaszott a monar a trón tekint

2. A rom jellegének a megvalósításá eléréséért a p

Először, seregben, k mi oktatás mi hivatalb a népi arán minden rom szor: A ron tésükkel va szor: A tr se az elősd lése, az ipa ára közötti

Negyedszer: tényleges m serkentése

Ötödször: A sa, akik a az országba

Az a r a kö

Londonb hétfőn rendk llyen megvize tet és külön tizedések k mány ezen a olajtilalom ü

A Daily mány teljeser minden olya szövetség elh fog az időt k bizottság össz

A Morn